

KAPITEL I

Vad systemet handlar om – Att studera psykologi – Människan är en ofullständig varelse – Att studera världen och att studera människan – Skalans princip – Människans möjliga utveckling – Att studera sig själv – Många “jag” – Indelningen i funktioner – Fyra medvetenhets-tillstånd – Själviakttagelse – Själverinring – Två högre funktioner – Felaktigt arbete hos maskinen – Inbillning – Lögn – Vi saknar vilja – Vi saknar kontroll – Att visa obehagliga känslor – Negativa känslor – Att ändra sina inställningar – Att iakttaga funktioner – Identifiering – Hänsyn – Sömn – Fängelset och flykten därur – Sju kategorier av människor – Maskinmässighet – Tretalets lag – Sjutalets lag – Illusioner – Vi kan inte “göra” – Gott och ont – Moral och samvete – Endast ett fåtal kan utvecklas – A-, B- och C-inflytanden – Magnet-centrum – Vi bor i en dålig del av världsalltet – Skapelsens stråle – Lagarnas ordning.

INNAN JAG BÖRJAR GE ER EN ALLMÄN FÖRKLARING om vad detta system handlar om och tala med er om våra metoder, vill jag särskilt inskräpa i er att de viktigaste ideerna och principerna i systemet inte härrör från mig. Det är i huvudsak detta, som gör dem värdefulla, ty om de härrörde från mig, skulle de likna alla andra teorier, som vanliga intellekt har uppfunnit – de skulle ge endast en subjektiv bild av tingen.

När jag år 1907 började skriva *En ny modell av världsalltet*, uttalade jag för mig själv, liksom många andra har gjort både tidigare och senare, att bakom den yta av livet vi känner ligger något mycket större och viktigare. Och jag sade mig att innan vi får veta mer om vad som ligger där bakom, är all vår kunskap om livet och oss själva egentligen försumbar. Jag minns ett samtal vid den tiden, då jag sade, “Om det vore möjligt att anse som bevisat att medvetandet (eller, som jag nu skulle kalla det, intelligensen) kan yttra sig skilt från den fysiska kroppen, skulle man kunna bevisa många andra ting. Men det kan inte anses bevisat.” Jag insåg att yttringarna av övernormal psykologi, såsom tankeöverföring, klärvoajans, möjligheten att veta framtiden, att skåda bakåt i det förflutna och så vidare, inte har blivit bevisade. Jag försökte därför finna en metod att studera dessa ting och arbetade på det uppslaget i flera år. Jag fann några intressanta saker under tiden, men resultaten var mycket svåra att få grepp om. Även om åtskilliga experiment lyckades, var det

nästan omöjligt att upprepa dem.

Under loppet av dessa experiment kom jag fram till två slutsatser. För det första vet vi inte tillräckligt om det normalas psykologi. Vi kan inte studera det övernormalas psykologi, eftersom vi inte känner det normalas psykologi. För det andra drog jag slutsatsen att det finns en verklig kunskap, att det kan finnas skolor, där man har exakt kunskap om det vi vill veta men att de av något skäl är dolda och att denna kunskap är dold. Jag började därför leta efter dessa skolor. Jag reste i Europa, Egypten, Indien, på Ceylon, i Turkiet och i Mellanöstern; men det var först senare, när jag redan avslutat dessa resor, som jag i Ryssland under kriget [första världskriget avses, ö.a.] träffade en grupp människor, som studerade ett visst system, som ursprungligen härstämde från österländska skolor. Detta system börjar med studiet av psykologi, alldeles som jag insett att det måste göra.

Huvudidén i detta system är att vi inte använder ens en liten del av våra förmågor och krafter. Vi har inom oss, så att säga, en mycket stor och mycket fin organisation, men vi vet inte hur vi skall använda den. I denna grupp använde man vissa österländska metaforer, och man sade till mig att vi inom oss har ett stort hus fyllt av vackra möbler, ett bibliotek och många andra rum, men att vi bor i källaren och köket och inte kan komma ut därifrån. Om folk talar om för oss vad som finns på övervåningen i huset, så tror vi dem inte, eller skrattar vi åt dem, eller kallar vi det vi får höra för vidskepelse eller gamla amsagor.

Detta system kan indelas i studiet av världen, enligt vissa nya principer, och studiet av människan. Studiet av världen och studiet av människan innefattar ett särskilt slags språk. Vi försöker använda vanliga ord, samma ord vi använder i dagligt tal, men vi lägger en något annan och exaktare innebörd i dem.

Studiet av världen, studiet av världsalltet, bygger på studiet av vissa grundläggande lagar, som inte är allmänt kända eller erkända inom vetenskapen. De två viktigaste lagarna är tretalets lag och sjutalets lag, vilka skall förklaras senare. Inbegripen i detta, och från denna synpunkt nödvändig, är *skalans* princip – en princip som inte ingår i det vanliga vetenskapliga studiet eller gör det i mycket ringa grad.

Studiet av människan är mycket nära förbundet med idén om människans utveckling, men människans utveckling måste förstås på ett sätt, som något skiljer sig från det vanliga. När ordet utveckling används, antingen om människan eller om något annat, förutsätter man vanligen ett slags mekanisk utveckling; jag menar att vissa ting enligt kända eller okända lagar förvandlas till vissa andra ting och dessa andra ting förvandlas till åter andra och så vidare. Men från detta systems synpunkt finns ingen sådan utveckling alls – jag talar nu inte i allmänna ordalag utan menar *människan*. Människans ut-

veckling, om den alls äger rum, kan endast vara resultat av kunskap och ansträngning. Så länge människan vet endast det hon kan veta på det vanliga sättet, finns ingen utveckling för henne och har heller aldrig funnits någon.

Det allvarliga studiet börjar i detta system med studiet av psykologi, det vill säga med studiet av oss själva, ty psykologi kan man inte studera som man kan studera astronomi, utanför oss själva. En människa måste studera sig själv. När jag fick veta detta, insåg jag genast att vi inte har några metoder att studera oss själva och att vi redan har många felaktiga föreställningar om oss själva. Jag insåg därför att vi måste göra oss kvitt felaktiga föreställningar om oss själva och samtidigt finna metoder att studera oss själva.

Ni kanske inser hur svårt det är att definiera vad som menas med psykologi. Det finns så många betydelser hos ett och samma ord i olika system att det är svårt att ge en allmän definition. Vi börjar därför med att definiera psykologi såsom *studiet av oss själva*. Ni måste lära er vissa metoder och principer, och enligt dessa principer och med hjälp av dessa metoder skall ni försöka se er själva från en ny synpunkt.

Om vi börjar studera oss själva, träffar vi först på ett ord, som vi använder mer än något annat, och det är ordet "jag". Vi säger "jag gör", "jag sitter", "jag känner", "jag tycker om", "jag tycker inte om" och så vidare. Detta är vår största illusion, ty det huvudsakliga misstag vi gör ifråga om oss själva är att vi betraktar oss som enhetlig. Vi talar alltid om oss själva som "jag", och vi utgår från att vi alltid menar ett och samma, när vi i själva verket är splittrade i hundratals och åter hundratals olika "jag". I ena stunden, när jag säger "jag", är det en del av mig som talar; och i andra stunden, när jag säger "jag", är det ett helt annat "jag" som talar. Vi vet inte att vi inte har ett "jag", utan många olika "jag", som är förknippade med våra känslor och begär, och att vi inte har något styrande "jag". Dessa "jag" ändras hela tiden; ett undertrycker ett annat, ett ersätter ett annat, och all denna kamp utgör vårt inre liv.

"Jag", som vi ser inom oss själva, är indelade i flera grupper. Några av dessa grupper är berättigade, de hör till människans rätta indelningar, och andra är helt konstgjorda och har uppkommit på grund av bristfällig kunskap och genom vissa vanföreställningar människan har om sig själv.

För att börja självstudiet måste man studera metoder för självakttagelse, men detta måste i sin tur grundas på en viss förståelse av hur våra funktioner är indelade. Vår vanliga föreställning om hur de är indelade är alldeles felaktig. Vi känner skillnaden mellan tanke- och känslofunktioner. När vi exempelvis diskuterar saker, tänker på dem, jämför dem, hittar på förklaringar eller finner verkliga förklaringar, så är allt detta tankearbete; medan kärlek, hat, fruktan, misstänksamhet och så vidare är känslor. Men mycket ofta, när vi försöker iakttaga oss själva, blandar vi till och med tanke- och känslofunk-

tioner; när vi egentligen känner, kallar vi det tanke, och när vi tänker, kallar vi det känsla. Men under studiets gång skall vi lära oss på vilket sätt de skiljer sig åt. Till exempel är det en oerhörd skillnad i hastighet, men om detta skall vi tala mera senare.

Sedan finns det två andra funktioner, som inget vanligt psykologiskt system delar in och förstår rätt – instinktfunktion och rörelsefunktion. Instinkt avser organismens inre arbete: matsmältning, hjärtats arbete, andning – detta är instinktfunktioner. Till instinktfunktionerna hör också de vanliga sinnen – syn, hörsel, lukt, smak, känsel, förmimmelsen av kyla och värme, sådana ting; och detta är egentligen allt. Av de yttre rörelserna är det bara enkla reflexer, som hör till instinktfunktionen, eftersom mer sammansatta reflexer hör till rörelsefunktionen. Det är mycket lätt att skilja mellan instinkt- och rörelsefunktionerna. Vi behöver inte lära oss något som hör till instinktfunktionen, vi har medfödd förmåga att använda alla instinktfunktionerna. Rörelsefunktionerna däremot måste alla läras in – ett barn lär sig gå, skriva och så vidare. Det är en mycket stor skillnad mellan de båda funktionerna, eftersom det inte finns något medfött i rörelsefunktionerna, medan alla instinktfunktionerna är medfödda.

När vi iakttar oss själva, är det alltså nödvändigt att först och främst dela upp dessa fyra funktioner, genast klassificera allt man iakttar och säga, "Det här är tankefunktion," "Det här är känslfunktion," och så vidare.

Om man övar sådan iakttagelse under en tid, kan man lägga märke till en del egendomliga saker. Så till exempel finner man att det verkligt svåra i iakttagelsen är att man glömmer bort att göra den. Man börjar iakttaga, sedan förknippas ens känslor med någon tanke, och så glömmer man att iakttaga sig själv.

Vidare: om man fortsätter med denna ansträngning att iakttaga, vilken är en ny funktion, som inte används på samma sätt i det vanliga livet, så märker man efter någon tid en annan intressant sak – att man i regel inte *minns sig själv*. Om man kunde vara medveten om sig själv hela tiden, så skulle man också kunna iakttaga sig själv hela tiden, eller åtminstone så länge man ville. Men eftersom man inte kan minnas sig själv, kan man inte hålla koncentrationen; och det är därför man måste medge att man inte har någon vilja. Om man kunde minnas sig själv, så skulle man ha vilja och kunna göra vad man ville. Men man kan inte minnas sig själv, man kan inte vara medveten om sig själv, och alltså har man ingen vilja. Man kanske har vilja under en kort stund, men den riktas snart mot något annat, och så har man glömt det man skulle göra.

Detta är den situation, det tillstånd av vara, det tillstånd vi måste utgå ifrån, när vi börjar med studiet av oss själva. Men om man fortsätter, så kommer

man mycket snart till slutsatsen att man nästan från första början av självstudiet måste rätta till vissa saker inom sig själv, sådant som inte är som det skall, att man måste ordna om en del saker, som inte ligger på sina rätta ställen. Systemet förklarar detta.

Vi är så gjorda att vi kan leva i fyra medvetenhetstillstånd, men sådana vi är använder vi bara två av dem: det ena när vi sover, och det andra när vi är vad vi kallar "vakna" – det vill säga i detta nuvarande tillstånd, då vi kan tala, lyssna, läsa, skriva och så vidare. Men dessa båda är endast två av fyra möjliga tillstånd. Det tredje medvetandetilståndet är mycket märkligt. Om någon beskriver för oss vad det tredje medvetandetilståndet är, så tror vi först att vi har det. Det tredje tillståndet kan kallas *självmедvetande*, och de flesta människor svarar, om de får frågan, "Visst är jag medveten!" Det krävs tillräckligt lång tid och ofta upprepade ansträngningar i själviakttagelse, innan vi verkligen inser att vi inte är medvetna, att vi är medvetna endast potentiellt. Om någon frågar oss, svarar vi, "Ja, jag är medveten," och i det ögonblicket är vi det, men i nästa stund upphör vi att minnas oss själva och är inte längre medvetna. Under arbetet med själviakttagelsen kommer vi därför till insikten att vi inte befinner oss i det tredje medvetenhetstillståndet, utan att vi lever i endast två tillstånd. Vi lever antingen i sömn eller i en vakenhet, som i detta system kallas *relativt медvetande*. Det fjärde tillståndet, som kallas *objektivt медvetande*, är utom räckhåll för oss, då det kan nås endast genom självmedvetande, det vill säga genom att man först blir medveten om sig själv, varpå man först långt senare kan uppnå tillståndet av objektivt medvetande.

Samtidigt som vi iakttar oss själva, försöker vi alltså vara medvetna om oss själva genom att hålla kvar förnimmelsen av "jag är här" – inget mera. Och detta är det faktum, som all västerländsk psykologi, utan ett enda undantag, har förbisett. Många människor har visserligen kommit det mycket nära, men ändå har de inte insett betydelsen av detta faktum, inte insett att människan kan förändra sitt tillstånd – att människan kan komma att minnas sig själv, om hon försöker tillräckligt länge.

Det är inte fråga om dagar eller ens månader. Det är ett mycket långvarigt studium, och ett studium av hur vi avlägsnar hinder, ty vi minns inte oss själva, vi är inte medvetna om oss själva på grund av många felaktiga funktioner i vår maskin, och alla dessa funktioner måste rättas till. När de flesta av dessa funktioner har rättats till, blir stunderna av själverinring allt längre, och om de blir tillräckligt långa, förvärvar vi två nya funktioner. Med självmedvetandet, som är det tredje medvetandetilståndet, förvärvar vi en funktion, som kallas *högre känslofunktion*, fast den är i lika grad tanke, ty på denna nivå är det ingen skillnad mellan tanke och känsla såsom det är på den vanliga

nivån. Och när vi når tillståndet av objektivt medvetande, förvärvar vi ytterligare en funktion, som kallas *högre tänkande*. Fenomen inom det jag kallar övernormal psykologi hör till dessa båda funktioner; och det är därför jag vid mina experiment för tjugofem år sedan kom till slutsatsen att det är omöjligt att experimentera i dessa ting, eftersom det inte är en fråga om experiment utan om att förändra sitt medvetandetillstånd.

*

Jag har nu givit er några allmänna ideer. Försök nu säga mig vad det är ni inte förstår, vad ni vill att jag förklarar bättre. Ställ vilka slags frågor ni vill, både i anslutning till vad jag sagt och era egna frågor. På det sättet blir det lättare att börja.

F. Är det nödvändigt att vara ständigt medveten om sig själv för att nå det högre medvetandetillståndet?

S. Det kan vi inte göra, så det är inte fråga om att vara ständigt medveten om sig själv. Vi kan tala endast om början. Vi måste studera oss själva i samband med denna indelning i olika funktioner och göra det när vi kan – när vi kommer ihåg att göra det – ty i detta är vi beroende av slumpen. När vi minns, måste vi försöka bli medvetna om oss själva. Det är allt vi kan göra.

F. Måste man kunna vara medveten om instinktfunktionerna?

S. Endast om sinnena. Det inre instiktiva arbetet behöver inte bli medvetet. Det är medvetet för sig självt, oberoende av tankefunktionen, och det finns ingen anledning att öka detta. Vi måste försöka bli medvetna om oss själva såsom vi ser oss själva, inte om de inre funktionerna. Efter någon tid kan vi bli medvetna om vissa inre funktioner, som det är nyttigt att vara medveten om; men inte ännu. Ni förstår, i detta skede förvärvar vi inte några nya förnimmelser, endast lär oss att bättre skilja intrycken åt, de vanliga förnimmelser vi får från livet, från människor, från allting.

F. Vore det riktigt att säga att när man lär sig något, såsom att köra bil, är det tankefunktionen, som talar om för rörelsefunktionen att den skall göra det och det, varpå rörelsefunktionen lär sig och sedan kan arbeta själv?

S. Alldeles riktigt. Man kan iakttaga mycket sådant. När man lär sig något, går det först genom tankefunktionen.

F. Hur viktig är den kunskap vi får genom att iakttaga våra fysiska handlingar? Är detta bara en övning för oss att iakttaga vårt tänkande?

S. Nej, det är mycket viktigt, eftersom det är många olika saker vi blandar ihop och det är många saker vi inte vet orsakerna till. Endast genom att ständigt och under lång tid iakttaga oss själva kan vi till sist förstå orsakerna.

F. Kan vi få undervisning om hur vi skall arbeta med var och en av de fyra funktionerna?

S. Allt skall förklaras i sinom tid, men för närvarande och en lång tid framåt kan ni endast göra iakttagelser.

F. Är det ett exempel på olika "jag" i arbete, när man går sent till sängs med den fasta föresatsen att lägga sig tidigt nästa kväll och ändå inte gör det, när kvällen kommer?

S. Alldeles riktigt. Ett "jag" beslutar en sak och ett annat tvingas utföra den.

F. Hur börjar man, då man försöker bli mer medveten om sig själv?

S. Det är ganska enkelt att förklara men mycket svårt att göra. Det finns inga genvägar till medvetenhet. Ett mer medvetet tillstånd kan man uppnå endast genom direkt ansträngning, genom att försöka vara mer medveten, genom att så ofta som möjligt ställa sig frågan, "Är jag medveten eller ej?"

F. Men hur kan man förvissa sig om att er metod är den rätta?

S. Endast genom att jämföra en iakttagelse med en annan. Och sedan talar vi om saken när vi träffas. Människor berättar om sina iakttagelser, jämför dem. Jag söker förklara vad de inte kan förstå, andra bistår mig. Det är på samma sätt man förvissas sig om vanliga ting, liksom man vet att gräset är grönt.

I detta är det inte någon fråga om tro. Alldeles tvärtom. Detta system lär människorna att inte tro något över huvud taget. Ni måste själva sanna allt ni får höra. Endast så kan ni komma fram till något.

Samtidigt måste ni inse att vår maskin inte fungerar som den borde. Eftersom många av funktionerna är felaktiga, är maskinens arbete långt ifrån fullkomligt. En mycket viktig del av själviakttagelsen rör därför studiet av dessa felaktiga funktioner. Vi måste känna dem för att utmönstra dem. En sådan särskilt felaktig funktion, som vi ofta tycker om hos oss, är inbillning. I detta system betyder inte "inbillning" medvetet eller avsiktligt tänkande inom något ämne, eller visualisering av något, utan sådan inbillning som snurrar utan någon kontroll och utan något resultat. Den stjälar oerhört mycken kraft och vrider tänkandet åt fel håll.

F. Menar ni med "inbillning" en föreställning om att något är verkligt?

S. Inbillningen har många sidor. Det kan handla om vanligt dagdrömmeri eller till exempel föreställning om att man har förmågor man inte har. Det är samma sak, det fungerar utan kontroll, det går av sig självt.

F. Är varje slag av inbillning självbedrägeri?

S. Man tar det inte för självbedrägeri: man inbillar sig något, tror sedan på det och glömmer att det var inbillning.

När vi studerar människan i hennes nuvarande tillstånd av sömn, avsaknad av enhet, maskinmässighet och brist på kontroll, finner vi flera andra felaktiga funktioner, som är resultat av hennes tillstånd. En särskild sådan är att hon hela tiden ljuger för sig själv och andra. Den vanliga människans psykologi skulle rent av kunna kallas en studie i lögn, ty ljuga gör människan mer än

något annat, och i själva verket kan hon inte tala sanning. Det är inte så lätt att tala sanning. Man måste lära sig att göra det, och ibland tar det mycket lång tid.

F. Skulle ni vilja förklara vad ni menar med att "ljuga"?

S. Att ljuga är att tänka på och tala om saker man inte känner som om man kände dem; det är så lögnen börjar. Det betyder inte avsiktlig lögn – dikta upp historier, såsom att påstå att det finns en björn i rummet intill. Ni kan gå in i det andra rummet och se att där inte finns någon björn. Men om ni samlar ihop alla teorier, som människor lägger fram i ett visst ämne utan att veta något om det, så ser ni var lögnen börjar. Människan känner inte sig själv, hon känner ingenting, har ändå teorier om allting. De allra flesta av dessa teorier är lögn.

F. Jag vill veta den sanning som är bra för mig att veta i mitt nuvarande tillstånd. Hur kan jag urskilja om denna är sanning eller lögn?

S. För nästan allt ni vet har ni metoder att sanna. Men först måste ni veta vad ni kan veta och vad ni inte kan veta. Det hjälper er att sanna. Om ni börjar med det, kommer ni snart att märka lögner, utan att ens behöva tänka på det. Lögner låter annorlunda, särskilt lögner om sådant vi inte kan veta.

F. Beträffande inbillning – om man tänker i stället för att inbilla sig, bör man då vara medveten om ansträngningen hela tiden?

S. Ja, man är medveten om den – inte så mycket ansträngning som styrning. Man känner att man styr saker, att de inte bara händer av sig själva.

F. När ni säger "minnas sig själv", menar ni därmed att minnas, sedan man iakttagit sig själv eller menar ni att minnas sådant som vi vet finns inom oss?

S. Nej, fatta det som något helt annat än iakttagelse. Att minnas sig själv betyder detsamma som att vara medveten om sig själv – "jag är". Ibland kommer det av sig självt; det är en mycket underlig känsla. Det är ingen funktion, ingen tanke, ingen känsla, utan ett annat medvetenhetstillstånd. Av sig självt kommer det bara mycket korta stunder, vanligen när man befinner sig i en helt ny omgivning och man säger för sig själv: "Så konstigt. Jag är här." Detta är själverinring, och i den stunden minns man sig själv.

Längre framme, när ni börjar kunna urskilja dessa stunder, kommer ni till en annan intressant slutsats: ni inser att det enda ni minns från barndomen är glimtar av själverinring, eftersom allt ni *vet* om vanliga tillfällen är att något hände. Ni vet att ni var där, men ni minns inte något exakt. Men om en sådan glimt har inställt sig, så kommer ni att minnas allt som hände i och omkring den stunden.

F. Kan man, då man iakttar, bli medveten om att man saknar vissa ting? Är det möjligt att iakttaga saker ur synvinkeln att allt är möjligt?

S. Jag tror inte att det är nödvändigt att använda ett sådant ord som "allt".

Iakttag bara, utan att gissa, och iakttag endast det ni kan se. Under lång tid skall ni bara iakttaga och försöka taga reda på allt ni kan om tanke-, känslö-, instinkt- och rörelsefunktionerna. Därav kan ni draga slutsatsen att ni har fyra klart urskiljbara psyken – inte bara ett psyke utan fyra olika. Ett psyke styr tankefunktionerna, ett helt annorlunda psyke styr känslofunktionerna, ett tredje instinktfunktionerna och ett fjärde, återigen helt annorlunda, styr rörelsefunktionerna. Vi kallar dem centra: tankecentrum, känslocentrum, rörelsecentrum och instinktcentrum. De är alldeles oberoende av varandra. Varje centrum har sitt eget minne, sitt eget slag av inbillning och sin egen vilja.

F. Ifråga om stridiga känslor antar jag att om man ägde tillräckligt mycken självkänedom, skulle man kunna se till att de inte råkade i strid.

S. Kunskap är i sig otillräcklig. Man kan äga kunskap, och ändå kan de olika centras olika viljor – begär – strida sinsemellan, eftersom varje slag av begär utgör ett eget slag av vilja. Det vi vanligen kallar “vilja” är blott resultatanten av olika begär. Ibland blir resultatanten till en viss handling. Ibland går begären stick i stäv med varandra, och då kan vi inte besluta vad vi skall göra. Det sistnämnda är vårt vanliga tillstånd. Vårt framtida mål måste förvisso vara att inte längre vara många, som vi nu är, utan att bli en, ty för att kunna göra någonting rätt, veta någonting rätt, komma någonstans, måste envar av oss bli en enhet. Det är ett mycket avlägset mål, och innan vi kan börja nalkas det, måste vi känna oss själva, ty i det tillstånd, vari vi nu befinner oss, är vår okunnighet om oss själva så stor att vi, när vi fattar den, blir skrämnda av tanken att vi kanske inte kommer någon vart.

Människan är en mycket invecklad maskin och måste studeras såsom en maskin. I fråga om alla andra slags maskiner, såsom bilar och lokomotiv, inser vi att vi för att kunna använda dem rätt först måste lära oss hur de fungerar och hur man sköter dem. Vi inser att vi inte kan styra dessa maskiner med bara vanlig instinkt, men av någon anledning frångår vi den insikten ifråga om vår egen maskin, fastän den är betydligt mer invecklad. Detta är ett av de första felaktiga antaganden vi gör: tron att vi kan undvara kunskap, oförmågan inse att kontroll är en fråga om kunskap och skicklighet.

*

Säg mig nu vad som mest intresserar er i allt detta och vad ni vill veta mera om.

F. Jag är intresserad av frågan om inbillning. Jag antar att man vanligen använder ordet “inbillning” i fel bemärkelse.

S. I det vi vanligen menar med “inbillning” förbiser vi den viktigaste faktorn, men i systemets beskrivning börjar vi med det viktigaste. Viktigast att veta om varje funktion är: “Kan vi styra funktionen eller ej?” Svaret – ja eller nej –

avgör många frågor, hjälper oss att draga nyttiga och nödvändiga skiljelinjer. Tag fantasi till exempel. Är den av sådant slag att vi kan styra den, kan göra systematiskt bruk av den för våra syften, så kallar vi den inte "fantasi" eller "inbillning" utan något annat: visualisering, kreativt tänkande, uppfinningsförmåga. Men när den kommer och går av sig själv och *styr oss*, så att vi är i dess makt, då kallar vi den "fantasi" eller "inbillning".

Den fantasi man inte kan styra har också en annan viktig egenskap, som man i den vanliga uppfattningen förbiser. Den är att man tror eller inbillar sig överkliga ting – förmågor eller egenskaper man inte äger, till exempel. Vi inbillar oss ha självmedvetenhet, fast vi inte har det. Vi inbillar oss att vi har förmågor, vi tror att vi är enhetliga, då vi i själva verket är många olika "jag". Vi fantiserar om att vi kan göra allehanda, att vi har fritt val, medan allt bara händer oss. Många sådana ting inbillar vi oss om oss själva och andra.

Vi själva är egentligen inbillning. Vi är inte vad vi inbillar oss vara.

F. Är det någon skillnad mellan inbillning och dagdrömmeri?

S. Om man inte kan styra sina dagdrömmar, så betyder det att de tillhör inbillningen; men inte helt. Inbillningen har många olika sidor. Vi inbillar oss tillstånd, möjligheter, förmågor som inte finns.

F. Kan ni ge mig en definition av negativ inbillning?

S. Att föreställa sig allehanda obehag, plåga sig själv därmed, tänka sig att allt möjligt händer en själv eller andra – och annat liknande; det tar sig olika former. Somliga människor inbillar sig olika sjukdomar, andra inbillar sig olyckshändelser, åter andra inbillar sig motgångar.

F. Är det ett vettigt mål att söka få kontroll över sina känslor?

S. Att få kontroll över känslorna är mycket svårt. Det är en mycket viktig del av självstudiet, men vi kan inte börja med att styra känslorna, ty det är mycket svårt, också därför att vi inte tillräckligt förstår känslorna.

Jag skall förklara: Vad vi både kan och skall göra från första början av vår iakttagelse av känslofunktionen är att försöka stoppa ett särskilt slags yttringar av oss själva. Vi måste försöka stoppa yttringarna av negativa känslor. För många människor hör detta till det svåraste, eftersom negativa eller obehagliga känslor yttrar sig så snabbt och lätt, att man inte kan fånga dem. Men ändå: om man inte försöker hindra dem, så kan man inte heller iakttaga sig själv, så från allra första början måste man, då man iakttar känslorna, försöka låta bli att visa obehagliga känslor. Detta är första steget. I detta system kallar vi alla dessa obehagliga, våldsamma eller nedslående känslor för *negativa känslor*.

Som jag sade, är första steget att försöka att inte *uttrycka* dessa negativa känslor. Andra steget är att studera de negativa känslorna själva: göra förteckningar på dem, studera deras samband med varandra – ty en del av dem är

enkla och andra sammansatta – och söka förstå att de är helt värdelösa. Det låter konstigt, men det är mycket viktigt att förstå att alla negativa känslor är fullkomligt värdelösa och oanvändbara. De tjänar intet nyttigt syfte. De hjälper oss inte till kunskap om nya saker. De för oss inte närmare det vi vill uppnå. De ger oss ingen kraft. Tvärtom: de bara stjälar kraft och skapar obehagliga illusioner. De kan rent av förstöra vår fysiska hälsa.

Tredje steget når vi efter en tids studium och iakttagelse. Detta steg är insikten att vi kan göra oss kvitt negativa känslor, att de inte är nödvändiga. Här kommer det teoretiska studiet oss till hjälp med faktum att vi inom oss inte har något egentligt centrum för negativa känslor. De uppstår i ett konstgjort centrum, som vi alla och envar bildar i barndomen genom att taga efter människorna i vår omgivning. Vuxna rent av lär barn att uttrycka negativa känslor. Barnen tar efter och lär sig därmed ännu mera. Yngre barn tar efter äldre barn, och äldre barn tar efter vuxna. I mycket tidig ålder är barnen därför redan fullärda i negativa känslor.

Det är en stor befrielse, när vi börjar förstå att vi inte behöver ha några negativa känslor. Vi föds utan dem, men av någon okänd orsak lär vi oss själva negativa känslor.

F. Måste vi kunna hindra negativa känslor från att uppstå för att bli fria från dem?

S. Nej, det är fel, eftersom vi inte kan styra känslorna. Jag nämnde att olika funktioner har olika hastighet. Den långsammaste är tankefunktionen. Därefter kommer rörelse- och instinktfunktionerna, som har ungefär samma hastighet men är oerhört mycket snabbare än tankefunktionen. Känslofunktionen borde vara ännu snabbare men arbetar i allmänhet med ungefär samma hastighet som instinktfunktionen. Rörelse-, instinkt- och känslofunktionerna är alltså mycket snabbare än tanken, och det är omöjligt att fånga känslan med tanken. När vi befinner oss i ett känslotillstånd, följer den ena känslan på den andra så snabbt att vi inte hinner tänka. Men vi kan få en uppfattning om skillnaden i hastighet genom att jämföra tankefunktioner med rörelsefunktioner. Om ni utför någon snabb rörelse och därvid försöker iakttaga er själv, kommer ni att finna att ni inte kan göra det. Tanken kan inte följa rörelsen. Ni får antingen göra rörelsen ganska sakta eller avstå från att iakttaga. Detta är ett definitivt faktum.

F. Med rörelser menar ni fysiska rörelser?

S. Ja, vanliga rörelser såsom då man kör bil eller skriver. Ni kan inte iakttaga något sådant. Ni kan minnas, och därefter ger det upphov till illusionen av iakttagelse. I verkligheten kan ni inte iakttaga snabba rörelser.

Sådana som vi nu är, ligger det egentliga arbetet med negativa känslor, att göra sig dem kvitt, alltså i framtiden – inte särskilt långt inne i framtiden, men

det är mycket vi måste veta och studera dessförinnan och metoder vi måste studera. Det finns inte heller någon direkt metod. Vi måste alltså studera indirekta metoder att angripa dem.

Första steget däri är att ändra många av våra mentala eller intellektuella inställningar, våra synsätt, våra åsikter. Dem kan vi nämligen styra. Vi har alltför många felaktiga åsikter om våra negativa känslor: vi finner dem nödvändiga, sköna eller ädla, vi hänför dem till vår karaktär och vår personlighet, vårt temperament, som vi är stolta över, de ingår kort sagt i vår egenkärlek. Allt det där måste vi göra rent hus med, åtminstone i tanken. Vi måste alltså först och främst *tänka rätt* om negativa känslor. När vi väl tänker rätt om negativa känslor, när vi har slutat att vara stolta över dem, beundra dem, omhulda dem, då kan vi sakta men säkert finna på sätt att kämpa med dem var och en. Alla människor är olika också på denna punkt. En människa finner det lättare att bekämpa en viss negativ känsla, en annan människa har det lättare med en annan känsla. Var och en måste börja med det lättaste. Och det som är lättast för mig kanske är svårast för er.

F. Är detta förklaringen på att jag förknippar mina egna negativa känslor med människor, som jag minns från barndomen?

S. Ja, det är det nog, ty många negativa känslor lär vi oss genom efterrapning. Men några kan väsentligen vara del av vår natur, eftersom också vår natur har en böjelse åt det ena eller andra hållet. Känslor hänger samman i grupper, och en människa kan vara böjd mera åt en grupp än en annan. Till exempel har en del människor tendens till olika slags rädsla, medan andra är böjda åt vrede av olika slag. Dessa böjelser är individuellt olika och beror inte på efterrapning.

F. Är det de som är svårast att kämpa med?

S. Ja, men allmänt sett har de alla sin grund i någon svaghet. De bygger alla på någon sorts slapphet, oöverlagd tillåtelse. Och om man inte tillåter sig rädsla, tillåter man sig vrede, och om man inte tillåter sig vrede, tillåter man sig självömkan. Negativa känslor bygger alltid på oförmåga att säga nej.

Men innan vi kommer till sådana svåra saker, som att kämpa med negativa känslor, är det mycket viktigt att vi iakttar oss själva i små, vardagliga yttringar av rörelsefunktionen liksom i situationer, där vi kan iakttaga sinnes- eller instinktfunktionerna, det vill säga vår förnimmelse av behag och obehag, värme och köld – sådana förnimmelser som alltid genomgår vår kropp.

F. Ni har inte sagt något om identifiering, men får jag ställa en fråga om den?

S. Ja, var så god. Men det är inte alla här som har fått höra om den, så jag skall förklara litet. När vi alltså börjar iakttaga oss själva, finner vi att alla våra funktioner, och i synnerhet känslfunktionerna, åtföljs av en viss inställning; vi fångas för mycket av det vi iakttar, sjunker in i det, förlorar oss i det. Detta blir särskilt starkt så snart det ringaste inslag av känsla är med. Detta

tillstånd kallas *identifiering*. Vi identifierar oss med saker. "Identifiering" är inte ett riktigt bra ord för detta, men det finns inget bättre på engelska. Begreppet identifiering finns förklarat i indiska skrifter, och buddhisterna talar om "bundenhet" och "obundenhet". Dessa benämningar synes mig ännu mindre lämpliga, ty innan jag upptäckte detta system, hade jag läst dessa indiska förklaringar och inte förstått – eller rättare sagt: jag förstod, men enbart intellektuellt. Fullt ut förstod jag först sedan jag sett samma tanke uttryckt på ryska och grekiska av tidiga kristna författare. De hade fyra ord för fyra grader av identifiering, men de är inte nödvändiga för oss att känna till ännu. Vi söker begripa denna idé icke genom definition utan genom iakttagelse. Identifieringen är ett särskilt slags bundenhet – man binds av något visst och förlorar sig i detta.

F. Förlorar man sin iakttagelseförmåga?

S. När man blir identifierad, kan man inte iakttaga.

F. Börjar det vanligen med en känsla? Kommer habegäret in där också?

S. Ja, och åtskilligt annat. Det börjar med intresset. Man blir intresserad av något. I nästa stund är man inne i det, och så finns man inte längre till.

F. Men om man tänker och är medveten om tankeansträngningen, räddar det då inte från identifiering? Man kan väl inte göra båda samtidigt?

S. Ja, det räddar en för en stund, men i nästa stund kommer en annan tanke och bär iväg med en. Det finns alltså ingen garanti. Man måste hela tiden vara på sin vakt mot det.

F. Vilka negativa känslor är det man vanligen förhållig?

S. Somliga människor är mycket stolta över sin retlighet, hetsighet eller liknande. De vill gärna att andra anser dem mycket hårda. Det finns egentligen ingen negativ känsla, som man inte kan njuta av. Detta hör till det vi har svårast att inse. Somliga människor har faktiskt det mesta av sin glädje från negativa känslor.

Identifiering ifråga om människor antar en särskild form, som i detta system kallas *krav på hänsyn*. Hänsyn föreligger ju i två slag – det där vi tar hänsyn till andras känslor och det där vi tar hänsyn till våra egna. Mestadels är det våra egna känslor vi tar hänsyn till. I det tillståndet anser vi vanligen att folk inte sätter tillräckligt värde på oss, inte tänker på oss som de borde, visar oss tillräcklig aktning. Vi har många ord för detta. Det är ett mycket viktigt inslag i identifierandet, och det är mycket svårt att frigöra sig från det. Somliga människor är helt i dess makt. I alla händelser är det viktigt att iakttaga hur vi kräver hänsyn.

*

För mig personligen var i början den mest intressanta idén den om själv-

erinring. Jag kunde helt enkelt inte fatta hur man hade kunnat förbise en sådan idé. Hela den europeiska filosofin och psykologin har försummat den. Det finns spår av den i äldre läror, men där är förklaringarna så beslöjade och instoppade mellan mindre viktiga ting, att man inte uppfattar hur viktig denna tanke är.

När vi söker minnas alla dessa ting och iakttaga oss själva, kommer vi till den alldeles bestämda slutsatsen att i det medvetenhetstillstånd vari vi befinner oss, med alla dessa identifieringar, krav på hänsyn, negativa känslor och frånvaro av själverinring, befinner vi oss faktiskt i sömn. Vi sover. Vi endast inbillar oss att vi är vakna. När vi försöker minnas oss själva, betyder det därför bara en enda sak – vi försöker vakna. Och vi vaknar också för ett kort ögonblick, men sedan somnar vi om. Detta är vårt tillstånd, så egentligen sover vi. Vi kan vakna endast om vi rättar till många felaktiga funktioner i maskinen och om vi mycket länge och mycket ihärdigt arbetar enligt tanken att vi kan vakna.

F. Kan svår fysisk smärta förvrider våra tankar?

S. Javisst. Det är därför vi inte kan tala om den. När vi talar om människan, talar vi om människan i hennes normala tillstånd. Då kan vi tala om att erhålla dessa nya funktioner, medvetenhet och så vidare. Undantagsfall måste vi utelämna, eftersom de förvrider hela bilden.

Det finns många intressanta ting i samband med detta. Denna grupp jag träffade i Moskva använde österländska metaforer och liknelser, och en sådan de gärna använde var fångelse – att människan sitter i fångelse, och vad kan hon då vilja, vad kan hon då begära? Om hon är en mer eller mindre förnuftig människa, vill hon ett enda – att rymma. Men innan hon kan ens formulera denna vilja, viljan att rymma, måste hon bli medveten om att hon sitter i fångelse. Om hon inte inser att hon befinner sig i fångelse, kan hon inte vilja rymma. Om hon sedan formulerar denna vilja, börjar hon inse att det finns möjligheter att rymma, och då förstår hon också att hon inte kan genomföra rymningen ensam, eftersom man måste gräva sig ut under murar och så vidare. Det går upp för henne att det först och främst måste till en grupp människor, som vill rymma med henne – en liten grupp. Hon inser alltså att ett visst antal människor kanske kan rymma. Men *alla* kan inte rymma. En enda kan det inte och inte heller alla, men ett litet antal kan det. Men återigen: på vilka villkor? Hon kommer till slutsatsen att hjälp är nödvändig. Utan hjälp kan man inte rymma. Man måste ha redskap såsom kartor, spadar, filar och så vidare. Man måste alltså få hjälp utifrån.

Detta är en nära nog exakt bild av människans belägenhet. Vi kan lära oss använda de oanvända delarna av vår maskin. Detta fångelse betyder egentligen att vi sitter i köket och källaren till vårt hus och inte kan komma ut. Man

kan komma ut men inte av egen kraft enbart. Utan skola kan man det inte. Skola betyder att det finns människor, som redan håller på att rymma eller åtminstone förbereder sin rymning. En skola kan inte börja utan hjälp av en annan skola, utan hjälp av sådana som redan rymt. Av dem kan vi få vissa ideer, en viss plan, viss kunskap – dessa är våra redskap. Jag upprepar, *alla* kan inte rymma. Mot detta finns många lagar. Enkelt uttryckt skulle det märkas för mycket, och det skulle genast framkalla en reaktion av de mekaniska krafterna.

F. Viljan att rymma är instinktiv, eller hur?

S. Nej. Endast organismens inre arbete är instinktivt. Det måste vara tankens och känslans vilja, ty instinktfunktionen hör i själva verket till de lägre, de fysiska funktionerna. Likväl kan det, under vissa betingelser, uppstå en fysisk vilja att fly. Antag att det är för hett i rummet och vi vet att det är svalt utanför. Då vill vi självfallet fly rummet. Men att inse att vi sitter i fängelse och att det är möjligt att rymma kräver förnuft och känsla.

F. Utan mer av självakttagelse verkar det svårt att veta vilket mål man skall ha för sin rymning.

S. Javisst. Fängelset är endast ett exempel. För oss är fängelset vår sömn och – utan metaforer – vi vill vakna, när vi inser att vi sover. Vi måste inse det med känslan. Vi måste förstå att vi är hjälplösa i vår sömn, att vad som helst kan hända. Vi kan göra oss bilder av livet, inse varför saker händer som de gör – både små och stora händelser – och inse att allt detta sker därför att människorna sover. Naturligtvis kan de ingenting göra så länge de sover.

Ni förstår, vad gäller dessa ideer och dessa metoder lever vi på sätt och vis i en ganska egendomlig tid, ty skolor håller nu snabbt på att försvinna. För trettio eller fyrtio år sedan kunde man hitta många slags skolor, som praktiskt taget inte finns längre eller är mycket svåra att hitta.

F. Håller de på att försvinna både i Öster- och Västerlandet?

S. Jag menar Österlandet förstås. I Västerlandet har de längesedan upphört att finnas till. Men om skolor skall vi nog helst tala i ett annat sammanhang. Det är ett mycket intressant ämne, ty vi vet inte hur vi skall dela in dem rätt. Det finns olika slag av skolor.

*

F. När man först försöker iakttaga, är det då bättre att välja en mängd kortvariga sysselsättningar än att inveckla sig i långvariga? Gör det någon skillnad?

S. Nej. Man måste iakttaga sig själv i olika förhållanden, inte i samma slags förhållande.

F. Är det då bra att analysera efteråt?

S. Nej. Allmänt sett, i början och under lång tid därefter, skall vi inte analysera, endast iakttaga. För att kunna analysera rätt måste man känna lagar: veta varför det hände på det sättet och inte kunde bli annorlunda. Och lagarna lär vi känna först efter långvarig iakttagelse. Endast iakttag funktionerna sådana de är och försök klassa dem grovt: tanke-, känslö-, instinkt- och rörelsefunktioner. Varje funktion har sitt eget centrum, sitt minne, sin "hjärna" genom vilken den yttrar sig.

Med avseende på funktioner och medvetenhetstillstånd och ur den möjliga utvecklingens synvinkel indelas människor i sju kategorier. Människor föds endast i någon av de tre första. En människa, hos vilken instinkt- eller rörelsefunktionen förhärskar och tanke- och känslöfunktionerna är mindre utvecklade, kallas människa 1. En människa, hos vilken känslöfunktionen förhärskar över de andra, kallas människa 2, och om tankefunktionen förhärskar, är hon en människa 3. Utöver dessa finns människa 4, men alltså ingen född sådan. Detta betyder början till förändring, främst i medvetenhet men också i kunskap och iakttagelseförmåga. Sedan kommer människa 5, hon som inom sig redan utvecklat det tredje medvetenhetstillståndet, självmedvetenheten, och hos vilken den högre känslöfunktionen verkar. Därefter kommer människa 6, och slutligen människa 7, som har full objektiv medvetenhet och hos vilken den högre tankefunktionen verkar.

F. Hur kan vi känna igen en människa av högre slag än vårt eget, då vi inte vet vad vi skall söka efter?

S. När vi bättre vet vad som fattas hos oss, vad det är för något vi tillägger oss men inte äger, då kommer vi som först att något inse det, men egentligen är det endast på deras kunskap vi kan känna igen människor, som står på en högre nivå. Om en sådan vet något som vi inte vet och vi inser att heller ingen annan vet det och att det inte kan läras på något av de vanliga sätten, så kan detta tjäna oss till vägledning.

Försök tänka litet på vad som kännetecknar dessa sju kategorier av människor. Vad kan man till exempel säga allmänt kännetecknar människa 1, 2 och 3? Först och främst: sömn. Hon endast ser ut som om hon vore vaken. Hon är i själva verket aldrig vaken eller vaken endast för ett ögonblick, då hon tittar sig omkring och sedan åter somnar in. Detta är det första kännetecknet på människa 1, 2 och 3. Det andra kännetecknet är att hon har många olika "jag", varav vissa inte ens vet om varandra. Människan kan vid vissa tillfällen ha alldeles bestämda inställningar, åsikter, övertygelser, känslor för och känslor emot och likväl vid andra tillfällen ha andra, lika starka åsikter, övertygelser och känslor men motsatta och oförenliga med de förut nämnda. Människan är mycket splittrad, men hon vet det inte och kan inte veta det, ty hon är alltid i något av dessa små "jag" eller i en grupp av dem, och dessa

“jag” känner bara vissa andra, sådana de haft något samband med, medan de övriga förblir helt okända för dem. Dessa “jag” är indelade efter sin funktion. De finns tanke-, känslö-, instinkt- och rörelse-“jag”. Närmast omkring sig själva vet de något, men därbortom vet de inget. Förrän människan börjar studera sig själv med kännedom om denna indelning, kan hon därför aldrig komma till en riktig insikt om sina funktioner eller reaktioner.

Denna människans sömn och splittring, frånvaro av enhet inom henne, är grunden till ännu ett mycket viktigt kännetecken, och det är människans fullständiga maskinmässighet. I detta tillstånd, såsom människa 1, 2 och 3, är hon en maskin, som styres av yttre inflytanden. Hon har ingen möjlighet att stå emot dessa yttre inflytanden, som driver henne liksom en maskin, ingen möjlighet ens att skilja dem från varandra eller sig själv från dem. Hon ser sig själv hela tiden i rörelse, i verksamhet, och hon hyser en mycket länge rotad och mycket stark illusion om att hon har friheten att gå vart hon vill, att hon kan röra sig som hon önskar, att hon kan gå till höger eller till vänster. Hon kan inte göra detta; om hon rör sig åt höger, betyder det att hon inte kunde röra sig åt vänster. “Vilja” är ett aldeles felaktigt begrepp; det står för något som inte finns. Vilja finns endast hos en människa, som har ett styrande “jag”, men så länge hon har många olika “jag”, som inte känner varandra, har hon lika många olika viljor. Varje “jag” har sin egen vilja, och det kan inte finnas något annat “jag” eller någon annan vilja. Människan kan dock nå ett tillstånd, där hon förvärvar ett styrande “jag” och där hon förvärvar vilja. Hon kan nå detta tillstånd endast genom att utveckla medvetenhet. Detta är de första grunderna i detta system.

*

Nu vill jag säga endast en sak till. Vi börjar med psykologi – studiet av oss själva, av den mänskliga maskinen, av medvetenhetstillstånd, av metoder för att rätta till saker och så vidare. Viktiga delar av systemet är samtidigt läror om allmänna lagar för världen, ty vi kan inte förstå oss själva, om vi inte vet något om de grundläggande lagar som ligger bakom allting. Vanlig vetenskaplig kunskap räcker inte till för detta, ty liksom psykologin saknar väsentliga insikter, såsom frånvaron av själverinring, så har vår vetenskap antingen glömt eller aldrig känt de grundläggande lagar allting bygger på.

Allt som finns i världen, stort som smått, vilken skala det än tillhör, bygger som sagt på två grundläggande lagar, vilka i detta system heter tretalets lag och sjutalets lag.

Kort uttryckt betyder tretalets lag att tre krafter kommer till synes i varje företeelse och varje skeende. Dessa krafter kallas (men detta är bara ord, ty beteckningarna uttrycker inte deras egenskaper) positiva, negativa och neutra-

liserande, eller aktiva, passiva och neutraliserande, eller ännu enklare kan man kalla dem första, andra och tredje kraften. Dessa tre krafter ingår i allting. I många fall förstår vi att det behövs två krafter – att en enda kraft inte kan medföra aktion, att det finns aktion och motstånd. Men i allmänhet är vi inte varse den tredje kraften. Detta hänger samman med vårt varas tillstånd, vår medvetenhets tillstånd. I ett annat tillstånd skulle vi vara varse den i många fall, där vi nu inte ser den. Ibland kan vi finna exempel på den tredje kraften i vanligt vetenskapligt studium – till exempel i kemi och biologi kan vi finna nödvändigheten av en tredje kraft i skapelsen av skeenden och företeelser.

Vi börjar med studiet av psykologi. Senare kommer vi att tala mer om tre krafter, och vi kanske finner några exempel på hur de växelverkar. Men det är bättre att redan nu bereda sig för och vänja sig vid tanken på behovet av att studera dessa tre krafter.

Också sjutalets lag måste kort beskrivas. Den betyder att ingen process i världen fortgår utan avbrott. Låt oss för att belysa denna idé taga till exempel en viss period av aktivitet vari vibrationerna ökar; antag att de börjar med 1000 vibrationer i sekunden och ökar till 2000 vibrationer i sekunden. En sådan period kallas en oktav, eftersom denna lag har tillämpats i musiken och perioden indelats i sju toner och den första tonen upprepad. Oktaven, i synnerhet duroktaven, är i själva verket en bild av eller formel för en kosmisk lag, ty i kosmiska anordningar finns det inom en oktav två tillfällen, då vibrationerna saktar av sig själva. Vibrationerna utvecklas inte jämnt. I duroktaven framgår detta av att halvtoner saknas; det är därför vi får veta att den är en bild av en kosmisk lag, men denna lag har inget med musik att göra.

Att det är nödvändigt att förstå sjutalets lag beror på att den spelar en mycket viktig roll i alla skeenden. Om det inte funnes någon sjutalets lag, skulle allting i världen nå sin slutliga fullbordan, men på grund av denna lag avviker allting. Om det till exempel började regna, skulle det fortsätta utan avbrott; om det blev en översvämning, skulle vattnet till sist täcka allt; om det blev en jordbävning, skulle den pågå obegränsat. Men de upphör på grund av sjutalets lag, ty överallt, där det saknas en halvton, sker en avvikelse, så att skeendet inte går rätlinjigt. Sjutalets lag förklarar också varför det inte finns några räta linjer i naturen. Också allt i vårt liv och i vår maskin bygger på denna lag. Vi kommer därför att studera den i vår organisms arbete, ty vi måste studera oss själva icke endast psykologiskt, icke endast i vårt tanke- och känsloliv utan också i vårt fysiska liv. I våra fysiska processer finner vi många exempel på hur denna lag verkar.

Samtidigt förklarar sjutalets lag att om man vet hur och vid vilket tillfälle man skall göra det, kan man ge oktaven en ytterligare stöt och hålla linjen rät.

Vi kan i mänsklig verksamhet iakttaga att människor börjar med att göra något och efter en tid gör något helt annat, varvid de alltså kallar det de håller på med vid dess första namn, utan att märka att allt har fullständigt förändrats. Men i det personliga arbetet, i synnerhet i det arbete som hänger samman med detta system, måste vi lära oss att bevara dessa oktaver från att avvika, hålla en rät linje. Annars kommer vi inte att finna någonting.

*

Vi måste hela tiden återvända till psykologin, också då vi studerar andra sidor av systemet, ty det är endast genom det psykologiska studiet, som vi verkligen kan öka vår kunskap; utan detta kommer vi endast att lära oss ord. Först när vi vet hur vi skall studera oss själva psykologiskt, hur vårt tänkande, vår uppfattningsförmåga arbetar, kan vi börja förstå något.

Jag skall försöka ge några exempel på hur vi bör inleda vårt studium av oss själva. Vi har redan talat om lögnen, och jag gav en möjlig definition av psykologin som "studiet av lögnen". Bland det första och viktigaste som ni har att iakttaga är alltså lögnen. Mycket nära släkt med lögnen är våra illusioner, självbedrägerier, felaktiga föreställningar, felaktiga övertygelser, felaktiga åsikter osv. Allt detta måste vi studera, ty förrän vi börjar förstå våra illusioner, kan vi aldrig se sanningen. I allt måste vi först skilja våra illusioner från fakta. Först då blir det möjligt att se om vi verkligen kan lära något nytt.

En av de allvarligaste och svåraste illusioner vi har att övervinna är vår övertygelse att vi kan "göra". Sök förstå vad det innebär! Vi tror att vi kan göra upp en plan, besluta, påbörja och fullborda vad vi vill, men systemet förklarar att människa 1, 2 och 3 inte kan "göra", inte kan göra något, att allt bara händer henne. Detta kan låta konstigt, i synnerhet nu, då alla tror att de kan göra något. Men så småningom kommer ni att förstå att mycket, som vi är vana vid att säga om människan i allmänhet, kan vara sant endast om människor på högre nivåer och inte gäller människor på vår låga nivå. Om man säger att människan kan "göra", så skulle det stämma om människa 7 eller 6. Även människa 5 kan göra något i jämförelse med oss, men vi kan inte göra något. Man skulle också kunna säga att man tror att människan har medvetenhet. Detta vore riktigt ifråga om människa 5, 6 eller 7, begynnande med människa 5, och om man sade att människan har samvete, så vore det riktigt ifråga om människa 4 men inte ifråga om människa 1, 2 och 3. Vi måste lära oss att skilja på vilken kategori av människa saker avser, ty vissa saker är riktiga ifråga om en kategori men felaktiga ifråga om en annan.

Det är mycket viktigt förstå att människan inte kan "göra", ty detta är grunden för vår syn på oss själva, och även när vi blir besvikna på oss själva, tror vi att andra människor kan "göra". Vi kan inte helt och fullt godtaga att

saker händer mekaniskt och att ingen sätter igång dem. I förstone är det svårt att inse detta i stor skala, men ni kommer att se det mycket snart i er själva. När ni studerar er själva, om ni försöker göra vissa saker, som ni i allmänhet inte gör, om ni exempelvis försöker minnas er själva, om ni försöker vara medvetna om er själva, så kommer ni mycket snart att inse huruvida ni kan "göra" något eller inte. Och i de flesta fall kommer ni att finna att ni inte kan göra det.

F. Om vi inte kan göra något med oss själva som människa 1, 2 och 3, måste vi då kalla in någon kraft utifrån, om vi vill bli medvetna?

S. De finns inga krafter vi kan kalla in utifrån, eftersom vi är mekaniska. Vi kan inte göra något, men det finns skillnader i görandet, och själviakttagelsen visar dessa; vi kan exempelvis bjuda ett visst motstånd. Vi kanske har någon önskan, någon tendens, men vi kan stå emot denna, och vi kan fortsätta att stå emot den varje dag. I ganska små saker har vi ett val, så även om vi så att säga inte kan "göra", finns det ändå många små ting vi kan göra nu. Till exempel kan vi försöka vara medvetna om oss själva. Visserligen kan vi inte göra det särskilt länge. Men försöker vi eller inte? Det är frågan. När vi iakttar dessa våra olika handlingar, inser vi att även om människa 1, 2 och 3 allmänt sett inte kan "göra" något, är det likafullt så att om hon blir intresserad av något, om hon börjar önska något mer än vanliga saker, så står hon inte alltid på samma nivå utan kan hon välja tillfällen, då hon kan börja göra i en mycket enkel bemärkelse.

En annan mycket viktig fråga vi har att begrunda är begreppen gott och ont enligt detta system, ty i allmänhet har människor mycket förvirrade uppfattningar i detta ämne, och det är nödvändigt att man gör klart för sig hur man skall uppfatta det. Ur systemets synvinkel finns det endast två saker, som kan jämföras eller urskiljas hos människan: de mekaniska lagarnas yttringar och medvetandets yttringar. Om man vill finna exempel på vad man kan kalla gott och ont, komma fram till något rättesnöre, inser man genast att det vi kallar ont alltid är mekaniskt, att det aldrig kan vara medvetet och att det man kallar gott alltid är medvetet, icke kan vara mekaniskt. Det tar lång tid att inse vad detta beror på, ty dessa föreställningar om mekaniskt och medvetet är blandade i vårt tänkande. Vi beskriver dem aldrig rätt, så detta är nästa punkt man måste begrunda och studera.

Vidare: vad gäller frågan om gott och ont måste vi söka förstå hur moralen och samvetet förhåller sig till varandra. Vad är moral och vad är samvete? Vi kan först och främst säga att moralen inte är beständig. Den är olika i olika länder, vid olika tider, i olika generationer, i olika samhällsklasser, mellan människor med olika grad av bildning och så vidare. Det som kan vara moraliskt i Kaukasien kan vara omoraliskt i Europa. Till exempel är i vissa länder

blodshämnd något mycket moraliskt, så att en man, som vägrar döda någon som dödat hans fars kusin, anses som en mycket omoralisk människa. Men i Europa skulle ingen tycka så, ja de flesta skulle anse det mycket omoraliskt att döda någon, också en släkting till den som dödat hans fars kusin. Moralen är således alltid olika och förändras alltid. Men samvetet förändras aldrig. Samvetet är ett slags känslans förståelse för sanningen i vissa bestämda förhållanden, vanligen i förhållande till uppförande, människor och så vidare. Detta är alltid detsamma; det kan inte förändras, och det kan inte växla från den ena nationen till den andra, från den ena människan till den andra.

Försök i ert tänkande förbinda vad jag har sagt om studiet av ont och gott, mekaniskt och medvetet, moral och samvete, och sedan ställa frågan, "Är medveten ondska möjlig?" Detta kräver studium och iakttagelse, men ur systemets synvinkel finns det en bestämd princip, som säger att medveten ondska är omöjlig; maskinmässigheten måste vara omedveten.

F. Tanken att ondskan alltid är omedveten är ganska svår att förstå. Kan ni förklara den litet mera?

S. Jag sade: Försök allra först att själva finna något ni kallar ont, inte genom definition utan genom exempel. När ni sedan har ett antal exempel, ställ er då frågan: Skulle detta kunna ske medvetet? Kan man göra något ont medvetet? Senare inser ni att man kan göra sådant endast omedvetet. Ett annat svar är att allt ni kallar ont kan ske mekaniskt och att det faktiskt alltid sker mekaniskt, så att det inte behöver medvetandet.

Jag sade att vi skulle studera detta systems ideer huvudsakligen i samband med människans utveckling, och jag förklarade att vi med utveckling måste förstå en medveten process och medvetna ansträngningar, oavbrutna och sammanhängande sådana. Det finns ingen mekanisk utveckling såsom man ibland tänker sig den. Om utvecklingen är möjlig, kan den ske endast medvetet, och utvecklingens begynnelse är alltid medvetandets utveckling, den kan inte vara utvecklingen av något annat. Om medvetandet börjar utvecklas, börjar också andra ting att växa och utvecklas. Om medvetandet stannar kvar på samma nivå, måste också allt annat stanna kvar på samma nivå.

Det finns flera saker, som är viktiga att förstå från allra första början med avseende på utvecklingen. För det första att av den mycket stora mängden människor 1, 2 och 3 är det endast mycket få, som kan bli 4, 5, 6 och 7 eller ens börja bli det. Detta måste man förstå mycket väl, ty om vi börjar tro att alla kan utvecklas, förstår vi inte längre de nödvändiga förutsättningarna för att utvecklingen skall börja, såsom jag beskrev dem för er i exemplet med rymningen ur fångelset.

F. Har människor av alla raser samma möjlighet till utveckling?

S. Det är en intressant fråga. Jag ställde själv denna fråga, när jag först kom in

i detta arbete, och jag fick svaret att den hade dryftats i mycket betydelsefulla skolor i ett mycket viktigt skede och att man efter att ha gjort alla möjliga experiment i detta avseende kommit till slutsatsen att det i frågan om möjligheten till utveckling inte finns någon skillnad mellan de vita, gula, svarta, bruna och röda raserna. I vår tid är de vita och gula raserna förhärskande, medan i det förflutna det förmodligen var någon av de andra. Till exempel påminner Sfinxen om en neger, inte om en europé.

F. På tal om det ni sade om gott och ont: skulle en anhängare av detta system kunna deltaga i krig?

S. Det är hans sak. Det finns inga yttre förbud eller villkor.

F. Men skulle han kunna förlika de två?

S. Återigen är det hans sak. Detta särskilda system ger människan mycket stor frihet. Hon vill skapa medvetenhet och vilja. Varken medvetenhet eller vilja kan man skapa genom att följa vissa yttre inskränkningar. Man måste vara fri. Ni måste förstå att de yttre tingen har den minsta betydelsen. Det är de inre tingen, som betyder något, det inre kriget.

F. Det finns mycket som förefaller mig ont och som jag är i stånd att begå.

S. Ni kan inte utgå från er själv, ty ni kan som exempel på ondska taga endast sådant ont som ni redan har gjort. Det är alltså bättre att fatta begreppet allmänt. Finn alla möjliga exempel – jag menar inte olyckshändelser eller misstag, ty många brott sker av en olycklig slump – utan tag allt som vi kan kalla verkligt, avsiktligt ont, och ni skall se att sådant inte behöver medvetenhet. En mekanisk händelse räcker, och så bara fortsätter det.

F. Det skapar illusionen om valfrihet.

S. Detta är den största illusionen – illusionen om att "göra" och illusionen om valfrihet. Sådant hör till en högre nivå. Från och med 4 börjar man redan ha fritt val, men människor 1, 2 och 3 har mycket ringa valfrihet.

F. Skulle man inte säga att studiet av svart magi är något medvetet ont?

S. Känner ni någon, som har studerat det förutom människor, som läser böcker med skrämmande bilder och så bedrar sig själva?

F. Om man medvetet föresatte sig att bedraga en annan människa, är det då inte avsiktlig ondska?

Allt detta är svåra problem, och det tar lång tid att vänja sig vid dem, eftersom vi är vana vid att tänka fel. När vi exempelvis betraktar historiska händelser, fattar vi som medvetna just sådana som inte kan vara medvetna, och sådana som kan vara medvetna fattar vi som mekaniska, som ett slags process.

*

Om vi nu återgår till tanken att endast ett litet fåtal kan utvecklas och finna dolda potentialer inom sig, uppstår naturligt frågan: Vad är det som avgör

skillnaden? Varför har somliga människor en möjlighet och andra ingen möjlighet? Det är alldeles sant att somliga människor från första början inte har någon möjlighet. De är födda i sådana omständigheter att de inte kan lära sig något eller är själva defekta på något sätt. Vi utesluter alltså defekta människor, eftersom man inte kan säga något om dessa. Vi är intresserade av människor, som befinner sig i normala omständigheter, och själva måste de vara normala, med vanliga möjligheter att lära sig, förstå och så vidare. Av dessa människor är det nu endast ett litet fåtal, som är i stånd att taga ens första steget på utvecklingens väg. Hur kan det vara så och varför?

Alla människor, som befinner sig i vanliga livsomständigheter, lever under två slags inflytanden. Först och främst påverkas de av de inflytanden, som uppstår i livet, begäret efter pengar, berömmelse och så vidare. Dessa kallar vi A-inflytanden. Därefter har vi sådana inflytanden, som också verkar i det vanliga livet men inte har uppstått där eller skapats av detta liv utan har sitt ursprung utanför detta. De är till sin karaktär annorlunda, och dem kallar vi B-inflytanden. De når människan genom religion, litteratur, konst eller filosofi. Detta betyder dock inte att allt i religionen, litteraturen etc. är B-inflytanden; det allra mesta är det inte utan är A-inflytanden. B-inflytanden är medvetna till sitt ursprung, A-inflytanden är mekaniska till sitt ursprung. Människan kan möta B-inflytanden och tillgodogöra sig dem eller hon kan gå förbi dem utan att ens märka dem eller hon kan taga del av dem och tro sig ha förstått dem, använda orden för dem och likväl sakna förståelse för dem. Dessa två slags inflytanden bestämmer i själva verket individens fortsatta möjligheter av utveckling. Om individen samlar på sig B-inflytanden, börjar resultatet av dessa samlade minnen kristallisera i honom (jag använder ordet "kristallisera" i den gängse betydelsen) och därvid bilda ett visst centrum i honom. Detta är ett centrum av dragningskraft, och vi kallar det *magnetcentrum*.

Den kompakta massa, minnena av dessa inflytanden utgör, drar honom åt ett visst håll eller får honom att vända sig åt ett visst håll. När magnetcentrum bildats i människan, blir det allt lättare för henne att draga till sig mer av B-inflytanden och att inte avledas av A-inflytanden. Hos de flesta människor upptar A-inflytanden så mycket av deras tid och kraft att mycket litet blir övrigt för andra inflytanden. Följden blir att de knappast alls påverkas av B-inflytanden. Men om detta magnetcentrum växer sig starkare i människan, så möter hon efter en tid en annan människa eller grupp människor, av vilken hon kan lära sig något annat, något annorlunda, som inte ryms inom B-inflytanden. Detta kallar vi C-inflytanden. C-inflytanden är medvetna såväl till sitt ursprung som till sin verkan och kan överföras endast genom direkt undervisning. B-inflytanden kan nå oss genom böcker, konstverk etc., men C-inflyt-

anden kan nå oss endast genom direkt kontakt från medvetande till medvetande. Om en människa, hos vilken magnetcentrum vuxit fram, möter en annan människa eller en grupp, varigenom hon kommer i beröring med C-inflytanden, så betyder detta att hon tagit första steget. Därmed har hon också möjlighet att utvecklas.

F. Vad betyder första steget?

S. Det hänger samman med tanken på en "väg". Det är viktigt förstå att vägen inte börjar på det vanliga livets nivå utan på en högre nivå. Första steget är det ögonblick, i vilket hon kommer i kontakt med C-inflytanden. Från detta ögonblick står hon längst nere i en trappa. Trappan har ett antal steg, som hon måste beträda för att komma upp på vägen. Vägen börjar inte längst nere utan högst uppe i trappan, och hon måste gå alla stegen upp, innan hon kan anträda vägen.

F. Vad menas med en normal människa?

S. Det kan förefalla som en paradox, men vi har ingen annan definition – det betyder en människa, som kan utvecklas.

F. Finns det något förhållande mellan B-inflytanden och A-inflytanden? När B-inflytanden når in i en människa, påverkar de då A-inflytanden och förvandlar dem?

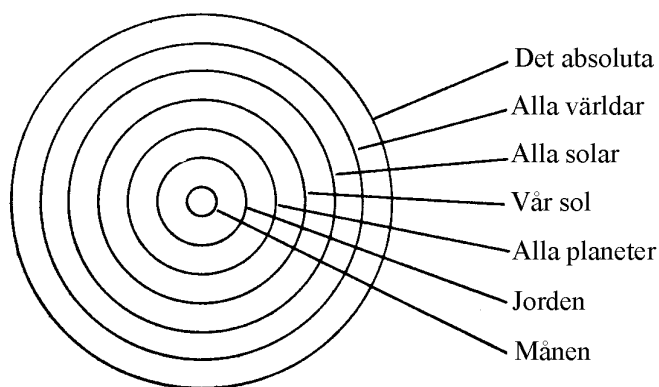
S. De kanske påverkar dem, men samtidigt utesluter det ena nödvändigtvis det andra. Människan lever på jorden under dessa två olika slags inflytanden. Hon kanske väljer endast det ena eller kanske båda. När man talar om A- och B-inflytanden, börjar man tala om fakta. Om man ersätter detta uttryck med ett eller annat bestämt faktum, så ser man i vilket förhållande de står till varandra. Det är mycket enkelt.

Här uppstår naturligt frågan: Varför är det så svårt för en människa att börja förändras, att nå fram till en möjlighet att växa? Vi måste ju komma ihåg att naturen skapat människan på ett mycket intressant sätt. Naturen utvecklar människan till en viss punkt, men sedan inte längre. Bortom denna punkt måste människan utveckla sig själv. Senare skall vi i detalj studera hur långt människan är utvecklad och hur hennes vidare utveckling måste börja. Då inser vi också varför, ur denna synvinkel, hon aldrig skulle ha kunnat utveckla sig själv och varför naturen inte kan utveckla henne. Men dessförinnan måste vi förstå vissa förutsättningar.

Det är svårt för människan att ens påbörja något slags arbete med sig själv, eftersom hon lever på ett mycket dåligt ställe i världsalltet. I förstone måste detta låta mycket konstigt. Vi inser inte att det finns bättre och sämre ställen i världsalltet, och vi inser förvisso inte att vi råkar befinna oss på nära nog det värsta stället. Det inser vi inte därför att vår kunskap om världsalltet ur en synvinkel är alltför invecklad men ur en annan synvinkel inte tagit med verk-

liga fakta.

Om vi betraktar vårt närmaste grannskap i världsalltet, inser vi att vi lever på jorden och att månen står under jordens inflytande. Samtidigt ser vi att jorden är en av solsystemets planeter, att det finns större planeter, som troligen är mäktigare än jorden, och att alla dessa planeter sammantagna måste påverka och styra jorden på något sätt. Därefter i skalan kommer solen, och vi inser att solen styr planeterna och jorden på samma gång. Om man tänker enligt detta synsätt, får man redan en annan uppfattning om solsystemet, även om det inte finns något nytt i detta. Det handlar endast om att sätta ting i samband med varandra.

Jorden är en av planeterna i solsystemet, och solen är en av stjärnorna i vintergatan. Därbortom kan vi förlägga alla möjliga världar. Detta är allt vi vet från den vanliga ståndpunkten. Som en rent filosofisk term kan vi till detta lägga ett tillstånd eller ett förhållande mellan tingen som vi kallar det absoluta, ett tillstånd vari allt är ett. Nu kan vi uttrycka detta förhållande mellan månen och jorden, jorden och planeterna och så vidare något annorlunda.

- Det absoluta. Det okända upphovet till allt.
- Alla världar. Alla galaxer som liknar och skiljer sig från vår galax.
- Alla solar. Vår galax.
- Vår sol. Vårt solsystem.
- Alla planeter. Alla solsystemets planeter.

- Jorden.
- Månen.

Om vi ser på detta uppifrån och ner, kan vi börja förstå den väldiga skillnad i skala vi får, om vi jämför alla solar med vår sol eller jorden med alla planeter. Vi kan förstå att de alla står i ett visst särskilt skalförhållande till varandra. Den minsta är månen, och bortom månen vet vi inte om något. Allt detta kallas skapelsens stråle. Det finns andra strålar, eftersom denna stråle inte innefattar hela världsalltet, men då vi ju lever på jorden och denna stråle går igenom hela jorden, hör vi till denna skapelsens stråle. Av detta diagram framgår vad som menas med ett dåligt ställe i världsalltet. Det värsta stället är månen, men jorden är ett nästan lika dåligt. Det är som att leva nära nordpolen, vilket förklarar varför det är svårt med så många saker på jorden. Vi kan inte ändra eller göra något åt det, men när vi vet om det, kan vi anpassa oss, och på det viset kan vi slippa undan mycket, som vi annars inte skulle kunna slippa undan. Men vi får inte låta vår fantasi rusa åstad med oss och intala oss att vi kan slippa undan helt och hållet.

Jag vill tillägga endast en sak. Av orsaker, som än så länge är svåra att förklara, är alla dessa världar i skapelsens stråle förbundna med varandra: inflytanden går från högre till lägre, men det finns ett avbrott mellan planeterna och jorden. Ett särskilt verktyg har uppfunnits för att överbrygga detta avbrott, så att inflytanden från alla planeter kunde nå jorden. Det är ett slags känslig hinna, som omger jorden, det vill säga det organiska livet på jorden. Växter, djur och människor tjänar alltså ett bestämt ändamål: de tjänar till att underlätta förbindelsen mellan jorden och planeterna. Med hjälp av det organiska livet, som kan mottaga och bibehålla planetinflytanden, kan dessa tränga in i jorden. Detta är meningen och avsikten med det organiska livet på jorden.

F: Ni antar att det är endast på jorden, som det finns organiskt liv. Antar ni att det inte finns något på andra planeter?

S: Nej, inte alls, men vi är intresserade av det organiska livet på jorden, eftersom vi befinner oss på jorden och ingår i det organiska livet på jorden. Vi talar alltså endast om jorden. Alla de andra planeterna för vi samman i en klump, men om jorden talar vi annorlunda. Detta är skalans princip. Ju närmare något vi är, dess närmare naturlig storlek är vårt studium. Om vi studerar detta rum, behöver vi veta hur många människor som kommer och hur många stolar som krävs. Vårt studium blir då detaljerat. Men om vi tar hela huset, behöver vi inte veta sådana detaljer. Och om vi tar gatan, blir det åter något annat. Likaledes studerar vi skapelsens stråle i olika skalor. Vi talar om det

organiska livet på jorden, men vi talar inte om det organiska livet på någon annan planet. Vi har ingen möjlighet att studera det utom på jorden.

*

Om skapelsens stråle skall jag lämna er några ytterligare uppgifter, som klargör för er vad jag menar, när jag säger att jorden är ett dåligt ställe i världsalltet. Ni kommer nog ihåg att jag tidigare sade att vi skulle studera de grundläggande lagarna för världsalltet, och jag sade att de två lagar vi skulle studera var tretalets lag och sjutalets lag, och jag nämnde också skalans princip. Nu har ni redan mött denna princip och förstår att vi inte studerar allt i samma skala. Detta är faktiskt den största svagheten hos den vanliga vetenskapen: vetenskapsmännen försöker studera allt i samma skala, utan att förstå att det inte alls är nödvändigt. I själva verket är det tvärtom. För alla praktiska ändamål måste vi lära oss att studera saker i olika skalor.

Vi måste återkomma till tretalets lag. Ni minns nog hur det förklarades att allt som händer är resultat av tre krafters verkan och att två krafter ensamma inte kan ge någon verkan. Jag skall söka förbinda denna tanke med skapelsens stråle.

Det absoluta är värld 1, ty de tre krafterna i denna är förenade till en. Med sin egen vilja och medvetenhet skapar det absoluta världar. Där är allt avsiktligt och innehar varje kraft varje rum. Detta är obegripligt för oss. I nästa värld, värld 3, finns samma tre krafter med den enda skillnaden att de redan är delade. Dessa tre krafter frambringar åter världar, varav vi tar tre, men denna värld 6 skiljer sig från värld 3, som är i förbindelse med det absoluta, ty värld 6 är redan mekanisk. Värld 6 har tre krafter från närmast högre värld och tre egna. Nästa värld, värld 12, har tre krafter från den andra världen, sex från den tredje och tre egna. Nästa värld, värld 24, har tjugofyra krafter, närmast lägre fyrtioåtta krafter och den sista nittiosex krafter.

Värld 1	Det absoluta	1	
Värld 3	Alla världar	3	
Värld 6	Alla solar	6	(3+3)
Värld 12	Solen	12	(3+6+3)
Värld 24	Alla	24	(3+6+12+3)
	planeter		
Värld 48	Jorden	48	(3+6+12+24+3)
Värld 96	Månen	96	(3+6+12+24+48+3)

Dessa tal hänför sig till antalet av de lagar som styr varje värld. Ju större antalet lagar, desto svårare är det att ändra något. Exempelvis lever människan

på jorden, som lyder under 48 lagar. Hon lyder själv under många fler lagar, men också dessa 48 lagar gör det mycket svårt för henne att ändra något, eftersom varje liten sak styres av dessa lagar. Lyckligtvis är inte alla de lagar människan lever under bindande för henne. Hon kan därför undkomma några av dem, och hennes möjlighet av utveckling hänger i grund och botten samman med hennes möjlighet att komma undan vissa lagar. Också genom att klättra över fängelsemuren kommer människan undan vissa lagar.